

ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДПУ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
факультет фінансово-економічної і професійної освіти
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ»
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР «ПРИНЦЕПС»

Матеріали I Всеукраїнської конференції

«БОГОЛІБСЬКІ ЧИТАННЯ»

*(присвяченої 60-річчю з дня народження доктора економічних наук,
професора, заслуженого працівника народної освіти України, академіка
Академії економічних наук України, академіка Академії вищої освіти
України Боголіб Тетяни Максимівни)*

м. Переяслав, 18 вересня 2020 р.

УДК: 336.(082)

М-34

*Рекомендовано до друку
рішенням Вченої ради ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія
Сковороди»
(протокол №2 від 15 вересня 2020 р.)*

*Матеріали I Всеукраїнської конференції «БОГОЛІБСЬКІ ЧИТАННЯ»
(присвяченої 60-річчю з дня народження доктора економічних наук, професора,
заслуженого працівника народної освіти України, академіка Академії
економічних наук України, академіка Академії вищої освіти України Боголіб
Тетяни Максимівни) (м. Переяслав 18 вересня 2020 р.).
Переяслав : ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди», 2020. 250 с.*

У збірнику надруковано матеріали I Всеукраїнської конференції «БОГОЛІБСЬКІ ЧИТАННЯ» (присвяченої 60-річчю з дня народження доктора економічних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України, академіка Академії економічних наук України, академіка Академії вищої освіти України Боголіб Тетяни Максимівни), яка відбулася 18 вересня 2020 року у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів освіти, фахівців-практиків.

Відповідальність за достовірність фактів несуть автори матеріалів.

© Авторський колектив, 2020
© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ
імені Григорія Сковороди», 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РОЗВИТОК ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	8
ЧУГУНОВ І.Я.	
Бюджетна політика в умовах економічних перетворень	8
ЛЮТИЙ І.О., БЛЯВСЬКА О.Б., ЧЕРВІНСЬКА Т.Г., КАПУСТЯН О.А.	
Вихідна діагностика параметрів фінансової стабільності класичних університетів, чутливих до прояву наслідків пандемії COVID-19	11
ТРОПІНА В. Б.	
Фінансові аспекти розвитку соціогуманітарної сфери у працях Т.М. Боголіб	13
МАЛИШКО В.В.	
Основні напрями фінансової політики в умовах економічних перетворень	16
РІПША М.Б., ПЕРШКО Л.О.	
Ефективне управління публічними фінансами в умовах цифрової економіки	18
НЕМСАДЗЕ Г.Г.	
Напрями вдосконалення фінансової архітектури національних корпорацій	20
НАСІБОВА О.В.	
Державна соціальна допомога в умовах пандемії COVID-19	22
ПЕТЛЕНКО Ю.В., ПОГРІБНА Н.В., ХАРЛАМОВА Г.О.	
Сучасні проблеми класичних університетів світу в умовах пандемії COVID-19	24
КАРПИЧ А.Ю.	
Бюджет і гендер: теоретичні основи гендерно орієнтованого бюджетування та його перспективи для України	26
МАКАРЧУК І.М., ЗІЛЬКО В.В., КІРЄЄВ А.В.	
Організаційні аспекти реалізації кредитної політики банку	29
ВОЛОСОВИЧ С.В.	
Майнінг криптовалют: проблеми та перспективи розвитку	32
NATALIA YEVTUSHENKO, OKSANA PALAMARCHUK	
Development of innovational potential of regional economy	35
БУРДОНОС Л.І.	
Фінансове забезпечення вищої освіти України в умовах євроінтеграційних економічних процесів глобалізації	38
КУЧЕРЕНКО М.А., КУЧЕРЕНКО О.М.	
Механізм здійснення споживчого кредитування банківськими установами	40
ПЕРЧУК О.В., СВДЛОВ Ю.Ю., МЕЛЬНИК Ф.Ю.	
Напрями підвищення платоспроможності, ліквідності та кредитоспроможності підприємства	43
СЛЮСАР С.Т.	
Бюджет як інструмент проведення соціально-економічної політики в об'єднаних територіальних громадах	46
ВИНОГРАДНЯ В.М.	
Шляхи мінімізації банківських ризиків на сучасному етапі	48
ГОРОДНІЧЕНКО Ю.В., ГЕЙКО О.В.	
Інвестиційна діяльність в Україні та її активізація	52
ЩИРИЙ Г.Л.	
Акцизна політика ЄС в умовах кризи та її уроки у контексті сучасних глобальних викликів	53

КАТАН Л.І.	
Організаційно-фінансові аспекти державного регулювання органічного виробництва в Україні	56
КАЧУЛА С.В.	
Податкова політика підтримки соціального розвитку	58
АБДІН А.В.	
Фінансова складова забезпечення стійкості системи охорони здоров'я в умовах пандемії COVID-19	62
РЕПА Я.С.	
Обслуговування і погашення державних боргів в Україні	64
ТАТАРЧУК Д.С.	
Ресурсна політика комерційного банку	66
ШТУЛІНСЬКА Д.Р.	
Оцінка та оптимізація фінансового стану банку	68
ГЕРУС Ю.Б.	
Розвиток управління активами комерційного банку	71
КЛОЧАН А.С.	
Оцінка фінансового стану господарюючого суб'єкта і шляхи його оздоровлення	73
ЛИТВИШКО В.С.	
Управління оборотним капіталом підприємства	74
ЛІСНИЧА Ж.В.	
Управління використанням прибутку підприємств	76
РЕДЬКА А.В.	
Управління витратами комерційного банку	79
КОРОЛЬ Н.С.	
Напрями депозитної політики банків на сучасному етапі	81
КОСА Т.Г., ЧАБАН Н.О., ОПАНАСЕНКО К.М.	
Управління фінансовими ризиками комерційних банків	83
КОСТЮЧЕНКО А.Я., КУШКА Я.В.	
Актуальні аспекти управління капіталом комерційного банку	86
ЯКУБОВСЬКА Л.І., СТЕЦЕНКО О.О.	
Інноваційні підходи до управління діяльністю страхової компанії	88
РАСЮК М.М., ВОЗНЮК В.О., ЗАГОРУЛЬКО А.В.	
Роль фінансового планування у реалізації фінансових положень підприємства і методи обґрунтування планових показників	90
СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ Й ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	94
ЯРЕМЕНКО Л.М.	
Первинний та синтетичний облік розрахунків з покупцями і замовниками	94
ПЕРЧУК О.В.	
Особливості оподаткування підприємств туристичного бізнесу	97
ЧАБАН Г.В., ТІРБАХ Л.В.	
Аудит в Україні: проблеми та перспективи розвитку	100
БАРАННИК Л.Б., СОЛОМКА Я.А.	
Сучасні тенденції розвитку оподаткування фізичних осіб в Україні та в світі	103
ПОЛЩУК В.М.	
Проблематика и перспективы развития концепции экологического налогообложения Украины	106

НІКІТІШИН А.О.	
Податковий механізм забезпечення соціально-економічної безпеки держави	109
САКУН А.Ж., ПРИСТЕМСЬКИЙ О.С.	
Обліково-фінансове та інформаційно-аналітичне забезпечення оптимізації виробництва аграрних підприємств	113
СКРИПНИК С.В., ШЕПЕЛЬ І.В.	
Організація обліку та аналізу в системі управління витратами аграрних підприємств	114
КОВАЛЬ С.В., КРУКОВСЬКА О.В.	
Використання стандартів обліково-фінансової звітності у сільськогосподарських кооперативах	117
НОВАК Н.П., БОГАТЧУК О.П.	
Нові складники концепції оподаткування прибутків та їх обліку в аграрних підприємствах України	119
ПИЛИПЕНКО К.А.	
Організація обліку продукції аграрних підприємств на інноваційних засадах	120
АВДАЛЯН К.В.	
Фінансовий результат як економічна категорія	122
ДОРОШЕНКО М.О.	
Облік основних засобів в умовах реформування	125
ГОРДІЄНКО В.А.	
Власний капітал підприємства та його формування	128
МАРЧЕНКО В.Р.	
Аналіз фінансового стану малих підприємств України	130
КОЛОМІЄЦЬ А.П., ПАХОМОВА А.О.	
Синтетичний та аналітичний облік праці та її оплати в рослинництві	133
КОЛЕСНИК А.Ю.	
Методичні аспекти проведення аудиту витрат виробництва	135
КОНДРАТЬЄВА Д.В.	
Облік реалізації товарів в підприємствах роздрібної торгівлі	138
ЛАВРЕНЧУК С.О., КОБЗАРЕНКО Н.О., КОСОРОТОВА П.М.	
Форми організації бухгалтерського облікового процесу	141
ПОДА А.В., ПАЛАГУТА А.С., ШВЕЦЬ А.М.	
Методичні та технічні прийоми організації бухгалтерського обліку	144
ЯРЕМЕНКО О.І., ЗАГОРОВКО А.В., КУЗЬМІНСЬКА Л.І.	
Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах України	146
ЗОЛОТОВЕРХА Н.М., БУРЯК М.В., НЕКОЗ А.П.	
Особливості побудови облікового апарату сучасного підприємства	149
ОГОЛЕНКО О.В.	
Теоретико-методичні аспекти обліку капітальних інвестицій	152
ЛАВРОВА Д.О.	
Облікова політика в системі менеджменту підприємства	154
ЛЯШЕНКО М.С.	
Теоретичні аспекти обліку витрат за центрами виникнення та центрами відповідальності	156
ЗАХАРЧЕНКО О.С.	
Основи організації обліку власного капіталу підприємства	159

ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТІВ ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВАХ

Коваль С.В., Круковська О.В.

Херсонський державний аграрний університет

koval_s_2017@ukr.net

marina0108@meta.ua

Створення єдиного світового та європейського господарського простору актуалізує необхідність створення системи бухгалтерського обліку, побудованої на основі однакових принципів та правил, що забезпечить міжнародну комунікацію. Сьогодні вітчизняні аграрні підприємства, що здійснюють міжнародну діяльність, мають складати фінансову звітність не тільки відповідно до національних П(С)БО, але й окремо відповідно до вимог МСБО та GAAP USA, що ускладнює організацію та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Повною мірою це стосується й виробничих та збутових сільськогосподарських кооперативів. Кооперативи та інші подібні суб'єкти господарювання створюються групами осіб з метою задоволення спільних економічних чи соціальних потреб. Національне законодавство здебільшого визначає кооператив як товариство, діяльність якого спрямовується на забезпечення економічного розвитку його учасників через ведення спільного бізнесу (принцип самопомоги). Частки, що належать членам кооперативів, часто характеризуються як частки учасників, паї. На думку А. Сакун, необхідно розробити єдину концептуальну основу бухгалтерського обліку та звітності (фінансової, статистичної, внутрішньої та податкової), принципи створення якої не мають різнитися для різних користувачів [1, с. 57].

У взаємозв'язку та взаємодії нові уніфіковані принципи мають стати базою для створення інтегрованої інформації, що має відповідати запитам різних інституцій та окремих користувачів у будь-який час. У сучасних умовах міжнародні стандарти є ефективним інструментом підвищення прозорості і зрозумілості інформації. Як зазначає Л. Мармуль, вони розкривають діяльність кооперативів як суб'єктів господарювання, створює достовірну базу для визнання витрат, надає можливість об'єктивно розкривати фінансові ризики підприємства та порівнювати результати діяльності [2, с. 90]. Формування та використання облікових і фінансових звітів сільськогосподарських кооперативів, складених відповідно до міжнародних стандартів, має низку переваг: 1) об'єктивність, зіставність та відповідність потребам користувачів фінансових звітів, складених за міжнародними стандартами; 2) задоволення потреб користувачів фінансової звітності; 3) полегшення процесу гармонізації стандартів шляхом зіставності і прозорості незалежно від країни або галузі; 4) сприяння підвищенню довіри і зрозумілості серед іноземних користувачів; 5) доступ до міжнародних ринків капіталу.

Трансформація фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів необхідна, крім кооперативів, компаніям, що ведуть міжнародний бізнес; компаніям, що планують виходити на IPO, залучати інвестиції чи іноземного партнера; інвестору, який планує купити чи продати бізнес, чи оцінює можливість інвестування в Україну; власникам, яким потрібен звіт відповідно до міжнародних стандартів; публічним вітчизняним компаніям, акції яких котируються на біржі.

Отже, аграрні підприємства, кооперативи, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, мають надавати інформацію користувачам у встановленій формі, тому така

фінансова звітність має бути складена відповідно до міжнародних стандартів і норм. Однак міжнародні стандарти виникли внаслідок інтеграційних процесів в економіці та спрямовані на зближення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в різних країнах та, хоча і мають рекомендаційний характер, застосовуються в усьому світі. Сільськогосподарські кооперативи, що залучені до міжнародної співпраці, мають надавати інформацію зацікавленим користувачам відповідно до стандартів GAAP. Виходячи із загальносвітових економічних подій, у майбутньому С. Скрипник передбачає наближення МСФЗ та GAAP, що мотивовано глобалізаційними процесами та укрупненням міжнародної співпраці. Проте на сьогодні в системах обліку є відмінності, зокрема в частині визнання та оцінки витрат [3, с. 68].

Аналіз нормативно-правових і законодавчих документів України та міжнародних стандартів, які регламентують процеси визнання, формування та оцінки, відображення у фінансовій звітності, показує, що саме поняття «витрати» має відмінності, що, в першу чергу, потребує уніфікації. У міжнародній практиці витрати не регулюють окремі МСБО, однак основи даного поняття розкривають МСБО 1 «Подання фінансової звітності», МСБО 2 «Запаси», МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 18 «Дохід», МСБО 23 «Витрати на позики», МСБО 38 «Нематеріальні активи» та ін.; МСФЗ (IAS) 2 «Запаси», МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» та ін.

Слід нагадати, у міжнародній практиці виділяють нормативні резерви, тобто передбачені законодавством. В Україні таким, як зазначають М. Ігнатенко, Л. Мармуль, є резервний капітал [5]. До ненормативних належать резерви, створені на основі рішення власників підприємства, наприклад, фонди соціального чи виробничого розвитку підприємства; резерви, які відображають коригування збереження капіталу (до них можуть належати суми дооцінок або сума емісійного доходу). Порядок облікового відображення операцій зі складовими власного капіталу слід розглядати за його елементами. Цікаво, що «набір» складових власного капіталу не є стандартним і може містити різні елементи. Це визначається політикою розвитку підприємства, що втілюється в рішеннях власників про створення різноманітних фондів розвитку (додатковий капітал), напрямів розподілу прибутку, операцій із власними акціями. Рішення про формування складових власного капіталу впливає на його оцінку. Як правило, основною оцінкою є справедлива вартість.

Вона використовується для визначення величини внесків засновників до зареєстрованого (статутного) капіталу; розрахунку суми дооцінки необоротних активів, яка відображається у складі додаткового капіталу; приведення балансової вартості активів і зобов'язань до справедливої, яка на кінець періоду може бути меншою від зафіксованої в бухгалтерському обліку. Водночас, оцінка величини власного капіталу, відображена в реєстраційних документах, може суттєво відрізнятись від тієї, що буде визначена на підставі облікових даних на кінець звітного періоду. Це обумовлюється впливом результатів господарської діяльності на величину власного капіталу і зміною ринкових умов господарювання.

Література

1. Сакун А. Ж., Пантюк І. П. Системний підхід до організації та управління виробничо-збутовою діяльністю підприємств промисловості. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 2 (38). С. 55–59.

2. Мармуль Л. О., Коваль С. В., Круковська О. В. Перспективи розвитку національних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2017. № 4 (40). С. 89–92.

3. Скрипник С. В. Методичні аспекти формування облікової інформації щодо витрат і калькулювання собівартості продукції у діяльності сільськогосподарських підприємств. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. № 2 (38). 2017. С. 64–73.

4. Маренич Т. Г. Документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : аналіз новацій та напрями поліпшення. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. № 1. 2017. С. 76–79.

5. Ігнатенко М. М., Мармуль Л. О. Облік, оцінка й діагностика фінансово-економічних результатів діяльності у стратегічному менеджменті підприємств і організацій. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 6(11). URL: <http://www.easterneurope-bm.in.ua/11-2017-ua>.

НОВІ СКЛАДНИКИ КОНЦЕПЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКІВ ТА ЇХ ОБЛІКУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Новак Н.П., Богатчук О.П.

*Херсонський державний аграрний університет
natali.novak74@ukr.net*

В умовах посилення конкурентної боротьби між країнами світу за залучення капіталу й ресурсів у національній економіці активізується процес цілеспрямованого використання прибуткового оподаткування як інструменту формування сприятливих умов для розвитку агробізнесу всередині країни, впливу на економічну активність суб'єктів господарювання, а також залучення прямих іноземних інвестицій [1, с. 36]. Для України як держави, що прагне зайняти гідні позиції у світовому господарстві і стати повноправним членом європейської спільноти, особливо в агросфері, це особливо значимо. Тому питання дослідження етапів формування нової концепції податку на прибуток підприємств, його обліку, врахування реакцій платників податків на такі новації набуває значної теоретичної актуальності і практичної ваги.

На сьогоднішній день податок на прибуток сільськогосподарських підприємств є основним податком для юридичних осіб. Це пояснюється тим, що саме прибуток є основною метою діяльності будь-якого підприємства, а даний податок може як стримувати, так і стимулювати його розвиток. Питома вага податку на прибуток підприємств займає майже 25% в обсязі фактичних надходжень від основної діяльності.

Податок на прибуток є найбільш складним і неоднозначним із всіх прямих податків, оскільки спрямований на вилучення частини чистого доходу суб'єктів господарювання. Існування прямо пропорційної залежності між розміром прибутку і сумами податку знижує мотивацію виробників щодо об'єктивності визначення бази оподаткування, викликає процеси ухилень від сплати, використання податкових вузьких місць при визначенні податкового зобов'язання [2]. Поряд із цим, з моменту прийняття Податкового Кодексу України, кожен рік відбувається зміна порядку нарахування, сплати та форми податкової декларації з податку на прибуток.

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Матеріали
I Всеукраїнської конференції

«БОГОЛІБСЬКІ ЧИТАННЯ»

(присвяченої 60-річчю з дня народження доктора економічних наук,
професора, заслуженого працівника народної освіти України, академіка
Академії економічних наук України, академіка Академії вищої освіти України
Боголіб Тетяни Максимівни)

Авторський колектив

Переяслав
2020

Підписано до друку 15.09.2020 року. Формат 60x90/16.
Гарнітура тип. Times New Roman Папір офсетний.
Обл.-вид. арк. 20,17. Ум.др. арк. 14,53
Наклад 100 примірників